

סימן פד

7

פא. חיתולים ושאר בגדי ילדים, אשר בשעת אריזתם בבית-החרושת נדבקו באיספלגית כדי לשמור על נקינותם, ובשעת השימוש בהם פותח את האיספלגית, מחתל את התינוק ושוב מדביק אותה על החיתול כדי להדקו על גוף התינוק, הרי אם יפתח את האיספלגית מבעוד יום, כי אז מותר לשוב ולהדביקה על החיתול בשעת השימוש בו, ובגמר השימוש פותחה וזורקה (רנ).

(רנ) דלפתוח האיספלגית לפני השימוש בחיתול — ודאי דאסור, עיין סי' שיו סע' ג ובמ"ב ס"ק כב וסי' שמ סע' יד, ולא דמי להא דסי' שיד סע' ה, חותלות של תמרים, ולא שרינן אלא משום דהוה דרך קלקול, משא"כ כאן שעומד להשתמש באותה האיספלגית גופא כדי להדביק בה את החיתול. ומותר להדביק האיספלגית לשימוש בחיתול, דאינה ש"ק אלא עומדת להיות מוסרת, והוה כקשאש"ק דמותר לקושרו אם אגודו עשוי להתיר בכל יום, סי' שכח בשע"צ ס"ק גב.

ש מ י ר ת ש ב ת כ ה ל כ ת ה

כה. אסור להדביק איספלגית על קצות התחבושת כדי להדקה (טו). ואסור לעשות כן אף אם ידביק אותה בחלקה על גוף האדם (טו).

(טו) שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, והראיה מהא דסי' שמ סע' יד, והרי אין מקפידים להסיר את האיספלגית שדבוקה על התחבושת, והר"ז דומה לאגד של לולב דחשיב קש"ק, סי' תרנא סע' א ובמ"ב ס"ק ה, ועיין סוכה ג ב רד"ה הוטר אגוד, אע"פ שאינו מקפיד שישאר אגוד גם אחרי חג הסוכות, ועיין גם סי' שיו במ"ב ס"ק כט. ואה"נ אם הדרך להסיר את האיספלגית בשעת פתיחת התחבושת, י"ל דהוה תפירה שאינה ש"ק, דנקטינן להקל בסי' שיו סע' ג ברמ"א, וכאן שזה לצורך רפואה יש להתיר לכל אדם.

6

בענין חבור הדייפערס במחט שקורין פין וכן חבור תכשיטי הנשים לבגדיהן ע"י מחטין אם יש בזה חשש תפירה בשבת

כ"א מנ"א תשי"ט.

מע"כ ידידי הנכבד הרה"ג מהר"ר חיים יונה פלאטא שליט"א.

הנה בדבר שמחברים הדייפערס שמלפפין בו התינוקות ע"י "פין" וכן מה שמחברות הנשים תכשיטין לבגדיהן ע"י "פין" אם יש בזה חשש תפירה בשבת, היה נראה לע"ד בפשיטות שאין בזה שום חשש וכמו שנוהגין שמחברין כן גם בשבת. והטעם משום שאין זה ענין תפירה רק ענין פריפה שג"כ מחבר שני צידי הבגד שלא יפול שמותר כדאיתא בשבת דף ס"ה, וכהא דמחברין ע"י קרסים וכפתרים הנקראים "באטנס" שג"כ הוא חבור טוב. וראיה מקשירה שהוא ג"כ חבור טוב ואין בזה חיוב תפירה ויש קשרים שגם מותרין כהא דקושרת אשה מפתחי חלוקה בדף קי"א אף שהוא חבור טוב יותר מג' תפירות, הרי חזינן דלא כל החבורין הם שייכים למלאכת תפירה, אלא חבור כהא דתפירה דמשה שני חלקי בגד כבגד אחד ממש כמו שהיה נארג ולכן התולדה שלה הוא דק מדבק ניירות או עורות בקולן של סופרים וכיוצא בו כדכתב הרמב"ם בפ"י משבת הי"א, שהוא דבק שנעשו בו שני הניירות והעורות כנייר אחד ועור אחד. אבל בהא דקשירה ופריפה וקרסים וכפתרים אף שנתחברו ע"י זה שני חלקי הבגד הוא חבור שאינו עושה אותם כבגד אחד אלא לעולם הם שני חלקים אך שנעשו מחוברים זל"ז שזה הוא חבור אחר שאינו שייך למלאכת תפירה.

11

Question: May a safety pin be used on Shabbos and Yom Tov?

Discussion: This issue is widely debated by the *poskim*. A minority opinion maintains that using a safety pin [or a straight pin] to connect fragments of a torn garment, to pin up a loose hem or to fasten a shank button to a garment, should be avoided on Shabbos and *Yom Tov*. In their opinion, pinning is included in the Shabbos Labor of Sewing, since the safety pin binds two [or more] previously disconnected or torn parts of a garment, just as Sewing does.²⁰

But the vast majority of the *poskim* disagree and maintain that it is permitted to use a safety pin on Shabbos without restriction. They explain that using a pin is not considered Sewing at all, since no thread or other bonding agent is being used. In addition, Sewing is defined as connecting two pieces of material into a single solid piece; an entity that could only be separated by the process of tearing or cutting.²¹ Using a safety pin to connect two pieces of fabric is similar to buttoning a shirt or zipping a zipper, which is not considered Sewing at all.²²

The basic halachah follows the lenient opinion.²³ Still, when possible, it is recommended that one or more of the following be done in order to satisfy the more stringent opinion:

- Insert the safety pin only one time into each section of the materials being connected.²⁴
- After Shabbos, remove the safety pin and separate the pinned-together pieces.²⁵
- Avoid using small, less noticeable safety pins, since they are more likely to be left in place for an extended period of time.
- Use a straight pin rather than a safety pin, since a straight pin is less likely to be left in a garment for an extended period of time.

